

PROGRAM DE CONFORMITATE 2026
pentru prevenirea comportamentului discriminatoriu
și asigurarea independenței
operatorului sistemului de transport al gazelor naturale
S.R.L. „Vestmoldtransgaz”

CUPRINS

1. INTRODUCERE	3
2. OBIECTUL PROGRAMULUI DE CONFORMITATE	3
3. CONDIȚII NECESARE A FI RESPECTATE PENTRU ASIGURAREA INDEPENDENȚEI	4
4. INDEPENDENȚA PERSOANELOR CU FUNCȚII DE CONDUCERE SAU MEMBRILOR ORGANELOR DE ADMINISTRARE ȘI PERSONALULUI OST.....	5
5. INTERZICEREA CONDUITEI DISCRIMINATORII	8
6. MONITORIZAREA PROGRAMULUI DE CONFORMITATE	9
7. MECANISMUL DE RAPORTARE A ÎNCĂLCĂRILOR ȘI PROTECȚIA PERSOANELOR CARE RAPORTEAZĂ.....	11
8. ACȚIUNILE OST ÎN RELAȚIA CU PROPRIETARII	12
9. OBLIGAȚIILE ANGAJAȚILOR	13
10. DISPOZIȚII FINALE.....	14

1. INTRODUCERE

În temeiul prevederilor art. 34 alin. (1) al Legii RM nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, S.R.L. „Vestmoldtransgaz”, în calitate de operator al sistemului de transport al gazelor naturale (denumit în continuare OST), a elaborat prezentul Program de conformitate.

Programul de conformitate stabilește măsurile necesare pentru prevenirea comportamentului și practicilor discriminatorii, detaliază obligațiile și drepturile angajaților OST în vederea atingerii acestor obiective și include reglementări pentru monitorizarea corespunzătoare a respectării programului în activitatea licențiată. Toate prevederile sunt aliniate la legislația în vigoare a Republicii Moldova și la standardele europene din sectorul gazelor naturale.

Potrivit art. 22 alin. (3) și (4) din Legea nr. 108 din 27.05.2016 „Cu privire la gazele naturale”: *„La executarea funcțiilor și a obligațiilor sale, operatorul sistemului de transport este independent de orice întreprindere care desfășoară activitatea de producere, de distribuție, de stocare, de trading sau de furnizare a gazelor naturale, precum și față de orice întreprindere ce controlează întreprinderile ce desfășoară aceste activități, și nu poate deține licență pentru producerea gazelor naturale, licență pentru distribuția gazelor naturale, licență pentru stocarea gazelor naturale, licență pentru tradingul de gaze naturale sau licență pentru furnizarea gazelor naturale, cu excepția situației prevăzute la art.50. Independența operatorului sistemului de transport se asigură prin punerea în aplicare și prin respectarea termenelor și a condițiilor privind separarea operatorului sistemului de transport stabilite la art.23”*.

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016, la executarea funcțiilor și a obligațiilor sale, operatorul sistemului de transport:

- 1) este organizat în calitate de întreprindere de gaze naturale specializată și independentă, cu statut de persoană juridică;
- 2) este independent de orice întreprindere care desfășoară activitatea de producere, de distribuție, de stocare sau de furnizare a gazelor naturale și nu poate deține licența pentru producerea, distribuția, stocarea sau furnizarea gazelor naturale;

Constatând că:

- Asociații OST S.R.L. „Vestmoldtransgaz” sunt **S.R.L. „Eurotransgaz” (Deținător a 75% din capitalul social)** și **BERD (Deținător a 25% din capitalul social)**.
- Asociații OST își administrează controlul în baza Legii RM nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată.
- **Deținătorii a 75% și 25% din capitalul social** a OST se vor conforma procedurii de asigurare a independenței operatorului sistemului de transport al gazelor naturale conform condițiilor legislației și cerințelor Comunității Energetice Europene.
- În tot textul prezentului Program de conformitate S.R.L. „Eurotransgaz” și BERD vor fi denumiți **"Asociați"**.

2. OBIECTUL PROGRAMULUI DE CONFORMITATE

Prezentul Program de conformitate stabilește normele de conduită nediscriminatorii ale OST și ale angajaților acestuia și interdicțiile legate de aceasta, precum și măsurile care trebuie întreprinse cu scopul de a preveni tratamentul discriminatoriu al utilizatorilor de sistem și participanților la piața gazelor naturale de către OST și angajații săi.

Programul definește în mod special:

1. măsuri pentru asigurarea accesului egal și a tratamentului nediscriminatoriu al OST față de utilizatorii sistemului și participanții la piața gazelor,
2. prevederi care să asigure o protecție permanentă împotriva accesului la datele comerciale sensibile ale utilizatorilor de sistem și protecția împotriva dezvăluirii acestor date cu caracter confidențial: (a) Deținătorului cotei-parte al OST,

3. drepturile și obligațiile Agentului de conformitate,
4. condițiile în care potențiale întreprinderi afiliate (la moment acestea nu există) pot presta servicii OST, în afară de activitatea legată de creditarea și realizarea construcției la întreținerea sistemului de transport al gazelor naturale.

Programul de conformitate va fi distribuit în mod obligatoriu în cadrul OST către membrii organelor de conducere și angajați, asigurându-le astfel accesul la informațiile necesare privind obligațiile ce trebuie respectate pentru implementarea acestuia.

Pentru a asigura implementarea acestui Program, OST are următoarele obligații:

- 1) Să desfășoare activitatea comercială în mod independent și să opereze sistemul de transport fără influențe externe;
- 2) Să dispună de resurse financiare, materiale și tehnice adecvate pentru operarea și dezvoltarea sistemului de transport al gazelor naturale, inclusiv sisteme informatice independente, echipamente, dispozitive și soluții de protecție a informațiilor împotriva accesului neautorizat, precum și spații separate de cele ale întreprinderilor afiliate;
- 3) Să angajeze un număr suficient de specialiști capabili să îndeplinească, în mod autonom, sarcini legale, economice, tehnice și IT;
- 4) Să implementeze Planul de măsuri și să urmeze recomandările Agentului de conformitate;
- 5) Să creeze condiții care să permită Agentului de conformitate să monitorizeze în mod independent aplicarea acestui Program și a Planului de măsuri.

3. CONDIȚII NECESARE A FI RESPECTATE PENTRU ASIGURAREA INDEPENDENȚEI

OST își va desfășura activitatea în mod independent, asigurând separarea clară între funcțiile sale reglementate și orice influență externă din partea altor entități din sectorul energetic. Independența operațională presupune luarea deciziilor într-un mod autonom, transparent și obiectiv, fără interferențe din partea acționarilor, a autorităților publice sau a altor părți interesate care ar putea afecta funcționarea imparțială a sistemului de transport al gazelor naturale.

Pentru a garanta această independență, OST va aplica principii de guvernare corporativă solide, să asigure o separare clară între activitățile sale și cele ale altor entități din piață și să respecte reglementările naționale și europene privind concurența și accesul nediscriminatoriu la infrastructură. Deciziile privind operarea, dezvoltarea și întreținerea rețelei trebuie să fie luate exclusiv pe baza criteriilor tehnice, economice și de siguranță.

Pentru a-și asigura independența, în conformitate cu Legea cu privire la gaze naturale nr. 108 din 27.05.2016, OST se va conduce de următoarele principii:

- **Principiul independenței** în luarea deciziilor acționarea în baza deciziilor luate de personalul de conducere propriu, fără vreo ingerință din exterior.
- **Principiul legalității**, acționarea numai în baza legii și în conformitate cu aceasta.
- **Principiul tratamentului nediscriminatoriu**, nefavorizarea unui participant în detrimentul altuia în relațiile cu participanții de pe piața gazelor naturale.
- **Principiul confidențialității**, nedivulgarea informațiilor cărora legea sau părțile le-au atribuit caracter confidențial.
- **Principiul echității**, adoptarea unui comportament bazat pe corectitudine.
- **Principiul responsabilității**, asumarea răspunderii față de rezultatele acțiunilor întreprinse.
- **Principiul transparenței**, adoptarea unui comportament care să genereze atât încrederea reciprocă cât și credibilitatea participanților la piață.

Pentru a asigura independența operatorului sistemului de transport al gazelor naturale, conform Legii cu privire la gaze naturale nr. 108 din 27.05.2016 și Regulamentului privind modul de monitorizare a programelor de conformitate, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 482/2017 din 13.12.2017, aceeași persoană sau aceleași persoane nu sânt în drept:

- a. să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport;
- b. să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
- c. să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, în cazul operatorului sistemului de transport sau în cazul rețelei de transport, și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
- d. să fie membru/membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, atât în cazul unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare, cât și în cazul operatorului sistemului de transport sau al unei rețele de transport.

În vederea asigurării independenței operatorului sistemului de transport (OST), dezvoltării și menținerii securității energetice a Republicii Moldova, inclusiv a prevenirii comportamentului discriminatoriu și respectării obligațiilor de reglementare se va stabili o lista a obiectivelor și indicatorilor de performanță.

„Vestmoldtransgaz” S.R.L. este obligată să întreprindă organizarea unui sistem de conducere care să asigure posibilitatea luării deciziilor în mod independent.

Persoanele cu funcții de conducere din cadrul „Vestmoldtransgaz” S.R.L. nu au dreptul să execute instrucțiuni ale întreprinderii dominante cu privire la activitatea sa zilnică, cu privire la deciziile aferente modernizării și dezvoltării rețelelor de transport al gazelor naturale, care nu depășesc limitele stabilite în planul financiar aprobat sau în orice alt document echivalent.

4. INDEPENDENȚA PERSOANELOR CU FUNCȚII DE CONDUCERE SAU MEMBRILOR ORGANELOR DE ADMINISTRARE ȘI PERSONALULUI OST

Comportamentul personalului în relația cu utilizatorii/ potențialii utilizatori ai sistemului de transport al gazelor naturale

Operatorul sistemului de transport asigură relațiile dintre angajați și utilizatorii/potențialii utilizatori ai sistemului de transport prin rețeaua de telecomunicații, email-uri și alte servicii publice de comunicație.

În relația cu utilizatorii sau potențialii utilizatori ai sistemului de transport, angajații „Vestmoldtransgaz” S.R.L. vor arăta clar că reprezintă exclusiv „Vestmoldtransgaz” S.R.L. Personalul nu va face utilizatorilor sistemului de transport recomandări privind eventualii furnizori de gaze naturale, ci îi va îndruma să acceseze sursele generale de informare.

Reguli pentru accesarea și tratarea informațiilor

Programul conține reguli care urmează a fi respectate de către angajați în scopul evitării de abordări discriminatorii, inclusiv, obligația de a păstra confidențialitatea informației. Din punct de vedere al separării și modului de lucru cu informațiile, operatorii sistemului de transport operează cu informații publice, confidențiale și comercial sensibile. În același timp, sunt stabilite reguli specifice pentru accesarea acestor informații de către participanții la piața gazelor naturale.

1) Informația publică.

Informația publică este informația la care are acces orice persoană interesată, care este publicată în mod corespunzător, în special pe pagina web a companiei. Din categoria informației publice fac parte informațiile pe care operatorul sistemului de transport este obligat să publice și să acorde la solicitarea utilizatorilor sau potențialilor utilizatori de sistem, în conformitate cu legislația în vigoare:

- a. informații cu privire la serviciile prestate, la condițiile relevante aplicate, precum și informația informații cu caracter operativ și tehnic privind funcționarea rețelelor de transport al gazelor naturale;

- b. informații despre rețelele sale de transport al gazelor naturale și serviciile prestate pentru ca utilizatorii de sistem să obțină accesul efectiv la rețelele de transport al gazelor naturale;
- c. informații cu privire la capacitățile tehnice, capacitățile contractate și cele disponibile la toate punctele relevante și fluxurile de gaze;
- d. informațiile referitoare la echilibrarea sistemului de transport al gazelor naturale și costurile aferente suportate;
- e. informații privind tarifele pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția sau ANRE);
- f. planul anual de investiții;
- g. indicatorii tehnico-economici privind activitatea operatorului sistemului de transport al gazelor naturale;
- h. planul de dezvoltare pentru 10 ani aprobat de ANRE;
- i. altă informație publică.

Informațiile oferite trebuie să fie complete, transparente și corecte, astfel încât utilizatorii să aibă un acces eficient la rețelele de distribuție a energiei electrice.

2) Informația confidențială.

Informația confidențială este informația la care, conform legii sau înțelegerii dintre părțile unui contract, accesul este îngăduit, fiind condiționat de acceptul subiecților vizați/ persoanelor interesate sau părților la contract. Din categoria informației confidențiale face parte:

- a. informația cu privire la activitatea OST procesele tehnologice și situația sa economico-financiară, alta decât cea supusă publicării;
- b. conținutul contractelor încheiate de OST, altele decât cele publice;
- c. informațiile și datele obținute de la consumatorul final sau de la terți;
- d. informațiile referitoare la plățile efectuate de OST;
- e. altă informație considerată confidențială.

3) Informații privilegiate

Informații privilegiate sunt informații cu caracter exact care nu au fost făcute publice, care se referă în mod direct sau indirect la unul sau mai multe produse energetice angro și care, dacă ar fi făcute publice, ar putea influența în mod semnificativ prețul produselor energetice angro. În sensul prezentei noțiuni, prin informații se înțelege:

- a) informațiile care trebuie făcute publice în conformitate cu Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, cu Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, cu Codul rețelelor de gaze naturale și cu Regulile pieței gazelor naturale;
- b) informațiile cu privire la capacitatea și utilizarea instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a instalațiilor de stocare sau a rețelelor de transport al gazelor naturale, inclusiv informațiile cu privire la indisponibilitatea planificată sau neplanificată a acestora;
- c) informațiile care trebuie divulgate în conformitate cu prevederile actelor normative sau ale contractelor de pe piața angro a gazelor naturale, în măsura în care aceste informații ar putea avea un efect semnificativ asupra prețului produselor energetice angro;
- d) alte informații legate de piața gazelor naturale pe care un participant la piață ar putea să le folosească pentru a lua decizia de a efectua tranzacții legate de un produs energetic angro sau de a emite un ordin de tranzacționare cu un astfel de produs.

4) Informația comercială sensibilă.

Informațiile comercial sensibile cuprind orice informații cu valoare comercială care nu sunt general cunoscute sau accesibile părților terțe, și utilizarea sau punerea la dispoziție a cărora ar putea genera beneficii economice, care sunt protejate de deținătorul lor prin măsuri respective prevăzute de lege, politica de afaceri, obligații contractuale și/sau standardele respective în scopul asigurării confidențialității lor, prezentarea cărora ar putea genera prejudiciu pentru partea care a transmis aceste date OST.

În măsura în care aceasta nu contrazice domeniului de aplicare a Legii cu privire la gazele naturale, OST va asigura protecția permanentă a informațiilor comercial sensibile ale utilizatorilor de servicii, precum și nedivulgării acestor date confidențiale.

Informațiile comercial sensibile cuprind orice informații cu valoare comercială care nu sunt general cunoscute sau accesibile părților terțe, și utilizarea sau punerea la dispoziție a cărora ar putea genera beneficii economice, care sunt protejate de deținătorul lor prin măsuri respective prevăzute de lege, politica de afaceri, obligații contractuale și/sau standardele respective în scopul asigurării confidențialității lor, prezentarea cărora ar putea genera prejudiciu pentru partea care a transmis aceste date OST.

Angajații, în conformitate cu actele normative de reglementare a sectorului de gaze naturale, sunt obligați să protejeze, în calitate de secret comercial, datele și documentele care conțin informații cu privire la prețurile de vânzare, volumul, fluxurile, nominalizările, datele/informații despre întreruperile programate și condițiile de prestare a serviciilor de transport și livrare a gazelor naturale, precum și alte date și documente ale căror publicare sau transmitere părților terțe poate duce la perturbări pe piața gazelor naturale.

OST este responsabil pentru:

- ținerea evidenței tuturor informațiilor comercial sensibile;
- păstrarea unei copii originale a unui document sau a unui alt suport care conține informații comercial sensibile;
- aprobarea multiplicării, rescrierii, copierii și producerii extraselor documentelor care reprezintă sau conțin date comercial sensibile;
- ținerea evidenței cererilor de prezentare a datelor comercial sensibile, precum și a posibilei prezentări a datelor comercial sensibile; și
- luarea măsurilor de prevenire a daunelor care pot apărea în caz de abuz în utilizarea datelor comercial sensibile.

Ținerea evidenței informațiilor comercial sensibile presupune formarea unui caz individual sau a bazelor de date corespunzătoare care includ:

- a. o copie originală a unui document sau a unui alt suport care conține date comercial sensibile și
- b. orice documentație sau informații însoțitoare și asociate referitoare la date comercial sensibile.

Registrele cu cazuri constatate sunt plasate într-un safeu, care este utilizat doar în acest scop, în spațiile OST, cu acces limitat pentru angajați, iar dacă informațiile comercial sensibile sunt păstrate în formă electronică, baza de date corespunzătoare este protejată prin accesul limitat al angajaților, fiind luate măsuri de securitate corespunzătoare.

Angajații care află despre dispariția, deteriorarea sau distrugerea unui document sau suport pe care sunt păstrate informațiile comercial sensibile sau dezvăluirea neautorizată a acestor informații, trebuie să asigure informarea imediată în formă scrisă sau prin e-mail superiorul, care va întreprinde toate măsurile necesare pentru prevenirea sau suspendarea utilizării abuzive a informațiilor comercial sensibile.

Informațiile, care nu au un conținut comercial sensibil dar dezvăluirea sau comunicarea lor la cererea unei părți terțe pot oferi un avantaj pe piața gazelor naturale, vor fi puse de către OST la dispoziția tuturor, astfel încât divulgarea datelor să fie nediscriminatorie.

5) Raportarea incidentelor privind confidențialitatea informațiilor

În cazul în care un angajat constată sau există indicii privind divulgarea neautorizată, pierderea, accesul nepermis sau utilizarea necorespunzătoare a informațiilor confidențiale sau comercial sensibile, acesta informează fără întârziere superiorul ierarhic și Agentul de conformitate.

Prin incident de confidențialitate se înțelege orice situație care poate conduce la divulgarea sau utilizarea neautorizată a informațiilor confidențiale sau comercial sensibile, inclusiv, dar fără a se limita la:

- transmiterea eronată a informațiilor comercial sensibile către persoane neautorizate;
- accesul neautorizat la documente sau sisteme informatice care conțin informații confidențiale;
- pierderea, sustragerea sau deteriorarea documentelor care conțin informații comercial sensibile;
- divulgarea accidentală a informațiilor privind capacitățile contractate, fluxurile de gaze, nominalizările sau alte date sensibile ale utilizatorilor de sistem;

- utilizarea informațiilor obținute în exercitarea atribuțiilor de serviciu în alte scopuri decât cele prevăzute de legislația aplicabilă;
- orice alt incident care poate afecta confidențialitatea informațiilor utilizatorilor de sistem sau altor entități aflate în relații contractuale ori operaționale cu OST.

OST asigură înregistrarea incidentelor de confidențialitate și adoptarea măsurilor organizatorice necesare pentru limitarea efectelor acestora și prevenirea repetării unor situații similare.

Agentul de conformitate examinează informațiile comunicate și, după caz, formulează recomandări privind măsurile necesare pentru asigurarea protecției informațiilor confidențiale și comercial sensibile.

Angajații OST au obligația de a coopera în procesul de examinare a incidentelor și de a respecta măsurile stabilite pentru protejarea confidențialității informațiilor.

5. INTERZICEREA CONDUITEI DISCRIMINATORII

OST asigură accesul egal la sistemul de transport tuturor participanților și utilizatorilor de sistem care îndeplinesc cerințele prevăzute de Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Codul rețelelor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019, Regulile pieței gazelor naturale, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 534/2019 Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 421/2019 precum și orice alte reglementări legale în vigoare. OST poate refuza acordarea accesului la sistemul de transport gaze naturale și nu este considerată discriminare exercitarea drepturilor pe care legislația în vigoare le acordă în mod explicit OST.

Acordarea accesului la sistemul de transport sau refuzul acordării unui astfel de acces, precum și furnizarea serviciilor OST nu au ca rezultat un tratament preferențial al participanților sau a utilizatorilor de sistem sau, dimpotrivă, nu trebuie să fie discriminatorie. Astfel, angajații OST vor gestiona cererile privind accesul la serviciile de transport gaze într-un mod echitabil și nediscriminatoriu, asigurând un tratament corect pentru toți utilizatorii și evitând orice avantaj comercial neloial.

OST nu va permite niciunui participant pe piață să obțină o poziție mai favorabilă în raport cu alți utilizatori de sistem și nici nu le va crea beneficii în orice alt mod.

Tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale și alte tarife aferente serviciilor prestate OST vor fi reglementate în termenii și condițiile stipulate în actele normative aplicabile și vor fi publicate pe site-ul OST și vor fi aplicate în mod egal tuturor utilizatorilor de sistem.

Pentru a asigura un comportament nediscriminatoriu, OST trebuie să adopte următoarele măsuri:

- Excluderea oricărui tratament discriminatoriu prin evitarea acordării de avantaje individuale participanților la piața gazelor naturale și garantarea unor condiții egale și transparente de acces la rețelele de transport al gazelor;
- Funcționarea independentă a OST, atât din punct de vedere funcțional, cât și juridic, față de alte activități care nu sunt legate de transportul gazelor naturale;
- Administrarea independentă a sistemului de transport al gazelor naturale, prestarea independentă a serviciilor contractate, precum și contractarea capacităților fără influențe externe;
- Protejarea informațiilor confidențiale care constituie secret comercial.

În sensul prezentului Program și conform legislației aplicabile în vigoare, OST este obligat:

- să prezinte operatorilor sistemelor de transport adiacenți, operatorilor sistemelor de distribuite și operatorilor depozitelor de stocare, informații suficiente pentru a asigura securitatea și eficiență exploatarea, precum și dezvoltarea coordonată și interoperabilitatea rețelelor de gaze naturale și a depozitelor de stocare interconectate.
- să prezinte, într-un mod inteligibil, cuantificabil și accesibil, toate informațiile necesare utilizatorilor de sistem pentru accesul eficient la rețelele de transport al gazelor naturale și pentru utilizarea acestor rețele, precum și informațiile privind serviciile pe care le prestează și condițiile relevante aplicate, inclusiv cele

privind capacitatea contractată și capacitatea disponibilă, fără a se limita la informațiile de ordin tehnic, cu excepția informațiilor determinate de ANRE și/sau de legislația în vigoare ca fiind informații oficiale cu accesibilitate limitată (inclusiv cele ce constituie secretul comercial).

- c. să plaseze zilnic pe pagina sa electronică informații cu caracter operativ și tehnic privind funcționarea rețelelor de transport al gazelor naturale.
- d. să analizeze obiecțiile și reclamațiile utilizatorilor de sistem în mod echitabil și nediscriminatoriu, asigurând respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, în conformitate cu contractele încheiate.

OST va încheia contracte pentru prestarea serviciului de transport al gazelor naturale în baza unor mecanisme clar definite, transparente și nediscriminatorii. Modelul contractului de transport al gazelor naturale se bazează pe aceleași principii și aceleași prevederi aplicabile tuturor utilizatorilor de sistem în conformitate cu legislația aplicabilă.

În cazul stabilirii oricărui tip de relație de afaceri, OST acționează în calitate de operator al sistemului de transport, încheie și semnează contracte, acorduri, care respectă principiile de nediscriminare, protecția liberei concurențe și transparenței, într-o formă corespunzătoare sau documentată transparent potrivit legislației în vigoare.

Se interzice ca „Vestmoldtransgaz” S.R.L. să facă abuz de informația obținută de la terți în legătură cu acordarea accesului la rețelele de transport al gazelor naturale.

„Vestmoldtransgaz” S.R.L. este obligată să se abțină de la divulgarea informației oficiale cu accesibilitate limitată obținute la desfășurarea activității licențiate, precum și de la oferirea, în mod discriminatoriu, a informației despre propria activitate, care poate fi avantajoasă, din punct de vedere comercial, pentru utilizatorii de sistem.

„Vestmoldtransgaz” S.R.L. este obligată să asigure transparența și nediscriminarea la furnizarea informațiilor tehnice și comerciale utilizatorilor sistemelor de transport al gazelor naturale.

„Vestmoldtransgaz” S.R.L. este obligată să nu facă discriminare între utilizatorii de sistem sau între categoriile de utilizatori de sistem, evitând, în special, discriminarea în favoarea oricăror întreprinderi.

„Vestmoldtransgaz” S.R.L. este obligată să acorde acces la rețelele de transport al gazelor naturale tuturor utilizatorilor de sistem, existenți sau potențiali, în mod transparent, obiectiv și fără discriminare.

6. MONITORIZAREA PROGRAMULUI DE CONFORMITATE

Monitorizare

Monitorizarea respectării de către OST a prezentului Program de conformitate se asigură de către **Agentul de conformitate**.

Agentul de conformitate este numit în conformitate cu prevederile Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale și se aprobă de către ANRE.

Pe durata mandatului său, agentul de conformitate nu poate deține o altă funcție, nu poate avea o altă responsabilitate profesională sau un interes, direct sau indirect, în raport cu nicio parte a întreprinderii de gaze naturale integrate pe verticală, cu asociații majoritari sau cu fondatorii acesteia.

Operatorul sistemului de transport trebuie să creeze agentului de conformitate toate condițiile necesare pentru desfășurarea activității/asigurarea independenței acestuia, inclusiv prin punerea la dispoziție a tuturor resurselor necesare pentru îndeplinirea funcțiilor sale.

Agentul de conformitate nu va dezvălui informațiile confidențiale sau cele sensibile, obținute în îndeplinirea sarcinilor sale către terți, cu excepția furnizării informațiilor către autoritățile competente, cum ar fi Agenția. Toate informațiile, care sunt puse la dispoziția terților, cu excepția Agenției, pot fi făcute publice de către Agentul de conformitate în mod nediscriminatoriu, fiind accesibile tuturor părților interesate.

Obligațiile și drepturile Agentului de conformitate sunt incluse în contractul de muncă sau de prestare a serviciilor și în actele normative din sectorul gazelor naturale.

Executare

Analiza domeniilor de risc va fi efectuată continuu și în caz de necesitate vor fi definite măsuri concrete, inclusiv termenul de realizare a lor.

Planul de măsuri va fi revizuit și prelucrat continuu cu scopul asigurării comportamentului nediscriminatoriu al OST.

Programul de conformitate este adus la cunoștința tuturor angajaților „Vestmoldtransgaz” S.R.L. de către organele de conducere ale acesteia.

Personalul OST este instruit cu privire la respectarea prevederilor Programului de conformitate în scopul excluderii comportamentului discriminatoriu, stabilirii regulilor pentru accesarea informațiilor și măsurilor pentru asigurarea compartimentului organizatoric și informativ al OST.

Obligativitatea respectării prevederilor Programului de conformitate va fi indicată în Regulamentul de organizarea și funcționare al „Vestmoldtransgaz” S.R.L.

Măsurile pentru excluderea de comportament și practici discriminatorii ale OST în relația cu ceilalți participanți la piața gazelor naturale precum și termenii efectivi de realizare a acestora vor fi prevăzute în **Planul de măsuri pentru implementarea Programului de conformitate**.

Raportare

Agentul de conformitate asigură monitorizarea implementării Programului de conformitate și este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției anual, până la 31 martie, un raport care să conțină măsurile întreprinse de operatorul sistemului de transport al gazelor naturale în legătură cu îndeplinirea programului de conformitate. Raportul privind măsurile întreprinse în legătură cu îndeplinirea programului de conformitate se va publica pe pagina electronică a „Vestmoldtransgaz” S.R.L.

Agentul de conformitate raportează organelor de conducere „Vestmoldtransgaz” S.R.L. referitor la respectarea programului de conformitate și la punerea în aplicare a acestuia, formulează recomandări în acest sens.

Agentul de conformitate notifică Agenția cu privire la orice încălcare gravă a punerii în aplicare a Programului de conformitate, în termen de 7 zile calendaristice din ziua în care a aflat despre încălcarea respectivă.

Reclamații la încălcarea prevederilor Programului de conformitate sunt primite la sediul companiei „Vestmoldtransgaz” S.R.L. unde se ține evidența și verificarea reclamațiilor și sugestiilor primite legate de îndeplinirea obligațiilor operatorului sistemului de transport al gazelor naturale.

După încheierea perioadei pentru care a fost elaborat Programul de conformitate sau la apariția unor modificări în legislație sau în structura companiei care afectează conținutul programului, Agentul de conformitate va revizui programul dat, îl va supune aprobării conducerii „Vestmoldtransgaz” S.R.L. și îl va prezenta Agenției.

Sanțiuni pentru nerespectarea Programului de conformitate

Nerespectarea de către salariați și persoanele cu funcții de răspundere a obligațiilor ce le revin din Programul de conformitate reprezintă o încălcare și poate atrage după sine aplicarea de sancțiuni conform prevederilor legislației muncii.

Obligativitatea și valabilitatea Programului de conformitate

Programul de conformitate este comunicat tuturor angajaților care au acces la informațiile comercial sensibile.

Programul de conformitate este obligatoriu tuturor persoanelor cu funcții de conducere și angajaților „Vestmoldtransgaz” S.R.L. indiferent de încadrarea lor organizatorică.

În celelalte cazuri, măsurile pentru excluderea comportamentului și practicilor discriminatorii ale „Vestmoldtransgaz” S.R.L. precum și regulile pentru accesarea informațiilor privind exploatarea rețelelor de transport al gazelor naturale sunt asigurate prin prevederi contractuale cu privire la confidențialitate.

Publicare

Programul de conformitate se publică pe pagina electronică și se menține în arhivă pe toată durata de valabilitate a licenței pentru activitate, de către OST.

7. MECANISMUL DE RAPORTARE A ÎNCĂLCĂRILOR ȘI PROTECȚIA PERSOANELOR CARE RAPORTEAZĂ

În scopul asigurării respectării principiilor de independență, nediscriminare și confidențialitate, OST instituie un mecanism intern care permite raportarea oricăror suspiciuni sau cazuri de încălcare a Programului de conformitate, a legislației aplicabile sau a regulilor privind protecția informațiilor comercial sensibile.

Mecanismul de raportare este accesibil angajaților OST, membrilor organelor de conducere, colaboratorilor, contractanților, utilizatorilor de sistem, precum și oricărei alte persoane care interacționează cu OST în cadrul activităților legate de transportul gazelor naturale.

Angajații OST, precum și alte persoane care interacționează cu OST (de exemplu utilizatori de sistem, contractori sau parteneri contractuali), pot raporta orice situație care poate constitui:

- comportament discriminatoriu față de utilizatorii sistemului de transport;
- divulgarea neautorizată a informațiilor confidențiale sau comercial sensibile;
- influențe nepermise din partea asociațiilor sau a altor entități asupra activității independente a OST;
- conflict de interese sau incompatibilitate de funcție;
- nerespectarea regulilor privind accesul la sistemul de transport al gazelor naturale;
- utilizarea necorespunzătoare a informațiilor obținute în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- orice altă încălcare a prevederilor Programului de conformitate sau a legislației aplicabile sectorului gazelor naturale.

Raportarea se poate realiza prin următoarele canale:

- prin e-mail dedicat conformității;
- prin informarea directă a Agentului de conformitate;
- prin informarea superiorului ierarhic;
- prin transmiterea unei sesizări scrise la sediul OST;
- prin alte canale interne stabilite prin proceduri interne ale OST.

OST asigură posibilitatea transmiterii sesizărilor în mod confidențial. Sesizările pot fi transmise nominal sau anonim, cu condiția ca informațiile furnizate să fie suficiente pentru examinarea situației raportate.

OST interzice cu desăvârșire orice formă de represalii împotriva persoanelor care raportează posibile încălcări ale Programului de conformitate. Pentru a beneficia de măsurile de protecție prevăzute în prezentul capitol, raportarea trebuie să fie efectuată cu bună-credință (raportorul avea motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării).

Raportările false, vădit malițioase sau efectuate exclusiv în scopul obținerii unui avantaj personal ori pentru a bloca o procedură disciplinară preexistentă nu beneficiază de protecție.

Persoana care raportează o încălcare cu bună-credință beneficiază de protecție împotriva oricărei forme de represalii, discriminare sau tratament nefavorabil, direct sau indirect, inclusiv, dar fără a se limita la:

- concediere, suspendare din funcție sau aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;
- retrogradare sau modificare unilaterală a atribuțiilor de serviciu, a locului de muncă sau a programului de lucru;
- reducerea drepturilor salariale sau refuzul nejustificat al acordării unor sporuri/prime;
- exercitarea de presiuni, intimidări, hărțuire (mobbing) la locul de muncă;
- evaluări profesionale negative nejustificate;

- refuzul nejustificat al promovării sau instruirii;
- orice alt tratament dezavantajos determinat de efectuarea raportării.

Raportorii de bună-credință beneficiază de o perioadă de protecție sporită de 6 luni de la data efectuării raportării.

Pentru a preveni abuzurile și a garanta obiectivitatea, pe durata acestei perioade de protecție sporită, inițierea oricărei proceduri de cercetare disciplinară sau modificarea contractului individual de muncă al raportorului (din inițiativa angajatorului) se va putea realiza exclusiv **cu acordul scris al organului sindical**, care va emite un punct de vedere scris.

În cazul în care situația o justifică și pentru a preveni eventuale riscuri de represalii, poate fi dispus, cu acordul raportorului, transferul temporar sau definitiv al acestuia într-o altă subdiviziune sau pe o altă funcție echivalentă, fără diminuarea drepturilor salariale sau a altor drepturi prevăzute de legislația muncii.

OST interzice orice formă de represalii împotriva persoanelor care raportează o posibilă încălcare a Programului de conformitate.

Identitatea persoanei care transmite sesizarea, precum și informațiile furnizate, sunt tratate ca informații confidențiale și sunt accesibile doar persoanelor implicate în examinarea cazului.

Informațiile primite sunt utilizate exclusiv în scopul examinării sesizării și al asigurării respectării Programului de conformitate.

Agentul de conformitate asigură:

- înregistrarea sesizărilor primite;
- analiza preliminară a informațiilor;
- solicitarea de informații suplimentare, după caz;
- formularea recomandărilor privind măsurile necesare;
- monitorizarea implementării măsurilor stabilite.

Agentul de conformitate poate solicita suportul subdiviziunilor relevante ale OST în vederea examinării sesizărilor, cu respectarea principiului confidențialității.

În cazul constatării unor încălcări grave ale Programului de conformitate, Agentul de conformitate informează conducerea OST și, după caz, ANRE, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Sesizările sunt examinate într-un termen rezonabil, iar măsurile necesare sunt stabilite fără întârzieri nejustificate, cu respectarea principiilor obiectivității și imparțialității.

OST promovează o cultură organizațională bazată pe integritate, transparență și responsabilitate, încurajând raportarea oricăror situații care pot afecta respectarea principiilor de independență și nediscriminare.

Mecanismul de raportare este adus la cunoștința angajaților prin instruirii interne și prin publicarea informațiilor relevante pe pagina electronică a OST sau pe platformele interne ale companiei.

8. ACȚIUNILE OST ÎN RELAȚIA CU PROPRIETARIILE REȚELELOR DE TRANSPORT GAZE NATURALE

OST și proprietarii rețelei de transport al gazelor naturale sunt obligați să asigure confidențialitatea informațiilor ce constituie secret comercial pe care le-au obținut în contextul desfășurării activităților lor și să împiedice divulgarea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea oferi avantaje economice.

În special, OST și toți proprietarii rețelei de transport al gazelor naturale trebuie să se abțină de la divulgarea oricărei informații ce constituie secret comercial către terțe părți.

Proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale nu poate îndeplini funcțiile privind acordarea și gestionarea accesului terților la rețelele de transport al gazelor naturale pe care le deține cu titlu de proprietate și nici cele privind elaborarea și executarea planurilor de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale și a planurilor de investiții.

Proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale au următoarele obligații:

- a) să coopereze și să acorde suportul necesar OST pentru îndeplinirea funcțiilor și a obligațiilor sale;
- b) să finanțeze investițiile asupra cărora a decis OST și care au fost aprobate de către Agenție sau să își exprime consimțământul pentru finanțare din partea oricărei părți interesate, inclusiv din partea operatorului de sistem independent.
- c) să își asume răspunderea în legătură cu activele rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția răspunderii aferente funcțiilor și obligațiilor operatorului de sistem independent;
- d) să ofere garanții, în caz de necesitate, pentru a facilita finanțarea dezvoltării rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent.

Schimbul de informații între OST și proprietarii rețelei de transport al gazelor naturale este limitat strict la informațiile necesare exercitării drepturilor și obligațiilor legale ale acestora, fără a afecta independența decizională a operatorului sistemului de transport.

Proprietarii nu pot interveni în activitatea operațională curentă a OST și nu pot influența deciziile privind acordarea accesului la rețea, gestionarea capacităților sau furnizarea serviciilor de transport al gazelor naturale, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege.

9. OBLIGAȚIILE ANGAJAȚILOR

Toți angajații OST vor susține activ și în timp util Agentul de conformitate în îndeplinirea sarcinilor acestuia, în special în cazul solicitării informațiilor.

Asigurând protecția permanentă a informațiilor comerciale sensibile ale utilizatorilor de sistem împotriva accesului a oricărei părți terțe, OST va acționa în conformitate cu obligațiile prevăzute în Legea privind societățile cu răspundere limitată și Legea cu privire la gazele naturale aplicabile la momentul corespunzător.

În scopul asigurării activității independente a OST, persoanele cu funcții de conducere ale operatorului sistemului de transport trebuie:

- să furnizeze servicii de transport, fără a se limita la testarea pieței, inclusiv oferte transparente, condiții, contractarea, nominalizarea și alocarea produselor de capacitate utilizatorilor de sistem,
- să fie întreprinse măsurile necesare pentru a garanta că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale OST sunt luate în considerare încât să se asigure faptul că acestea au posibilitatea de a acționa independent,
- să dispună de suficiente drepturi de luare a deciziilor cu privire la exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale.

Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare, precum și angajații operatorului de transport independent nu pot avea niciun interes și nu pot primi, în mod direct sau indirect, beneficii, inclusiv beneficii financiare de la acționarii majoritari sau de la fondatorii acesteia, cu excepția operatorului de transport independent.

În scopul asigurării independenței, OST este obligat să se asigure că angajații, care îndeplinesc sarcini juridice, tehnice, economice sau administrative nu au incompatibilități de funcție conform art. 32 din *Legea cu privire la gazele naturale, Codul rețelelor de gaze naturale, actelor subordonate legilor și contractul de muncă*, prin care se stabilesc măsurile și regulile de conduită prevăzute în acest Program care se aplică în special în următoarele cazuri:

- soluționarea cererilor de acces la sistem și prestarea serviciilor de transport fără posibilitatea plasării vreunei entități într-o poziție mai favorabilă;
- gestionarea sistemului de transport;
- publicarea sau punerea la dispoziție în alt mod a informațiilor și datelor, la cererea participanților la piața gazelor naturale, cu obligația de a proteja confidențialitatea, în special în ceea ce privește activitatea comercială și informațiile comercial sensibile în conformitate cu reglementările actelor normative interne ale OST.

Angajații sunt obligați, în cazul existenței conflictului de interese sau a unei influențe neautorizate asupra îndeplinirii sarcinilor obișnuite în cadrul OST, precum și încălcării măsurilor și regulilor de conduită prevăzute în prezentul Program, să informeze fără întârziere superiorul. Superiorul, imediat, pentru a elimina neregulile sau influențele neautorizate, va lua măsuri de remediere a consecințelor, dacă acestea există, fără întârziere și va face o notă oficială despre aceasta. Dacă superiorul, fiind informat în prealabil de angajat, nu a luat măsurile necesare într-un termen rezonabil pentru a elimina nerespectarea sau încălcarea Programului, angajatul va informa Agentul de conformitate în formă scrisă sau prin e-mail. Neaplicarea măsurilor prevăzute de Lege și prezentul Program, în conformitate cu contractul de muncă încheiat, prezintă temei pentru determinarea încălcării obligațiilor de serviciu.

Angajații OST sunt obligați, în timpul îndeplinirii sarcinilor și obligațiilor sale, să acționeze în conformitate cu legislația în vigoare și actele normative interne ale OST, ținând cont de faptul că:

- trebuie să asigure tratamentul egal al tuturor participanților la piața gazelor naturale pentru a preveni asigurarea unei poziții sau a unor condiții mai favorabilă/e oricărui participant la piață;
- trebuie să împiedice publicarea sau punerea la dispoziție în alt mod a informațiilor și a datelor care favorizează un participant la piață, sau punerea în pericol a concurenței libere pe piața gazelor naturale;
- trebuie să informeze fără întârziere superiorul cu privire la încălcarea normelor de conduită a măsurilor prevăzute în prezentul Program.

10. DISPOZIȚII FINALE

Prezentul Program de conformitate este perfectat în limba română și intră în vigoare din momentul aprobării de către ANRE.

ADMINISTRATOR
Liviu Valentin DUMINICĂ